

Sygn. akt : II AKa 107/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Śpiechowicz
Sędziowie	SSA Aleksander Sikora (spr.) SSO del. Piotr Filipiak
Protokolant	Agnieszka Przewoźnik

przy udziale Prokuratora Prok. Okręg. (del.) Iwony Urbańskiej

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2014 r. sprawy

J. R. s. J. i J., ur. (...) w D. S.

oskarżonego z art. 271 § 3 kk i art. 273 kk przy zast. art. 11 § 2 kk i inne

na skutek apelacji obrońcy oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 7 października 2013 r.

sygn. akt. V K 164/11

I. Zmienia zaskarżony wyrok:

a. w punkcie 1 w ten sposób, że uniewinnia oskarżonego J. R. od popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie I części wstępnej wyroku z art. 271 § 3 kk i art. 273 kk przy zast art. 11 § 2 kk, a kosztami postępowania w tym zakresie obciąża Skarb Państwa;

b. w punkcie 2 w ten sposób, że w miejsce zawartego tam rozstrzygnięcia:

- w granicach czynu zarzucanego oskarżonemu w punkcie II części wstępnej wyroku uznaje oskarżonego J. R. za winnego tego, że w dniu 21 maja 2008 roku w K., jako Prezes Zarządu (...) sp. z o.o.z/s w J.użył jako autentyczne przerobione dokumenty w postaci trzech opinii rzeczoznawcy Z. W.: z dnia 6 maja 2008 roku o nr (...), z dnia 6 maja 2008 roku o nr (...)i z dnia 12 maja 2008 roku o nr (...), w związku z zawarciem z (...) SAumowy leasingu nr (...)trzech koparko-ładowarek (...)

o wartości netto 338.000 zł, czym wyczerpał znamiona ustawowe występkę z art. 270 § 1 kk;

- w granicach czynu zarzucanego oskarżonemu w punkcie IV części wstępnej wyroku uznaje oskarżonego J. R. za winnego tego, że w dniu 26 lipca 2009 roku w B., jako Prezes Zarządu (...) sp. z o.o.z/s w B.użył jako autentyczne przerobione dokumenty w postaci zaświadczenia

o niezaleganiu z podatkami rzekomo wystawionego przez Urząd Skarbowy w J.nr (...) z dnia 16 czerwca 2009 roku oraz zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek na ZUS nr (...)seria (...)z dnia 15 maja 2009 roku rzekomo wystawionego przez ZUS o/J., w związku z zawarciem z (...) sp. z o.o.umowy leasingu nr (...)ładowarki kołowej (...)o wartości netto 405.000 zł, czym wyczerpał znamiona ustawowe występku z art. 270 § 1 kk;

- w granicach czynu zarzucanego oskarżonemu w punkcie V części wstępnej wyroku uznaje oskarżonego J. R.za winnego tego, że w dniu 12 sierpnia 2009 roku w B., jako Prezes Zarządu (...) sp. z o.o.z/s w B.użył jako autentyczne przerobione dokumenty w postaci zaświadczenia

o niezaleganiu z podatkami rzekomo wystawionego przez Urząd Skarbowy w J.nr (...) z dnia 16 czerwca 2009 roku oraz zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek na ZUS nr (...)seria (...)z dnia 15 maja 2009 roku rzekomo wystawionego przez ZUS o/J., w związku

z zawarciem z (...) sp. z o.o.umowy leasingu nr (...)samochodu A. (...), czym wyczerpał znamiona ustawowe występku z art. 270 § 1 kk;

- w granicach czynu zarzucanego oskarżonemu w punkcie VI części wstępnej wyroku uznaje oskarżonego J. R.za winnego tego, że w dniu 12 sierpnia 2009 roku w B., jako Prezes Zarządu (...) sp. z o.o.z/s w B.użył jako autentyczne przerobione dokumenty w postaci zaświadczenia

o niezaleganiu z podatkami rzekomo wystawionego przez Urząd Skarbowy w J.nr (...)z dnia 16 czerwca 2009 roku oraz zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek na ZUS nr (...)seria (...)z dnia 15 maja 2009 roku rzekomo wystawionego przez ZUS o/J., w związku

z zawarciem z (...) sp. z o.o.umowy leasingu nr (...)ładowarki kołowej (...)

o wartości netto 405.000 zł, czym wyczerpał znamiona ustawowe występku z art. 270 § 1 kk,

przy przyjęciu, iż czynów tych oskarżony dopuścił się w podobny sposób

i w krótkich odstępach czasu, a więc w warunkach ciągu przestępstw

w rozumieniu art. 91 § 1 kk i za to z mocy art. 270 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierza oskarżonemu jedną karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

c. w punkcie 4 w ten sposób, że w miejsce opisu czynu przypisanego oskarżonemu, zarzucanego w punkcie VII części wstępnej wyroku ustala, że oskarżony J. R. w dniu 04 grudnia 2009 roku

w B. jako Prezes Zarządu (...) sp. z o.o., działając

w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przedłożył pokrzywdzonemu Bankowi poświadczające nieprawdę dokumenty, co do okoliczności mających znaczenie prawne, a to rzeczywistej sytuacji finansowej (...) sp. z o.o., w postaci zeznania podatkowego CIT-8 za okres od 1 stycznia 2008r. do 31 grudnia 2008r., rachunku wyników na dzień 30 września 2009r. oraz bilansu na dzień 31 grudnia 2008r. i na dzień 30 września 2009r., wprowadzając tym samym w błąd pracowników tego Banku co do rzeczywistej zdolności kredytowej Spółki, czym doprowadził (...) SA o/B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wielkiej wartości w postaci kredytu obrotowego nieodnawialnego o nr (...) w kwocie 2.000.000 na szkodę tego Banku;

II. utrzymuje w mocy rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 5 zaskarżonego wyroku;

III. uchyla orzeczenia zawarte w punktach 6 i 7 zaskarżonego wyroku i w to miejsce na mocy art. 91 § 2 kk wymierza oskarżonemu J. R. karę łączną 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk oraz art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesza, ustalając okres próby na 4 (cztery) lata;

IV. w pozostałym zaskarżonym zakresie utrzymuje wyrok w mocy;

V. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa opłatę za obie instancje

w kwocie 2.300 zł (dwa tysiące trzysta złotych) oraz obciąża go wydatkami postępowania odwoławczego.

Sygn. akt II AKa 107/14

UZASADNIENIE

J. R. został oskarżony o to, że:

I) w dniu 09 maja 2008r. w K.przy ul. (...)w siedzibie oddziału (...) S.A.jako Prezes Zarządu (...) sp. z o.o.z/s (...) J.ul. (...) (poprzednio: (...)-(...) T.ul. (...)) NIP (...), REGON (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej podczas ubiegania się o leasing na samochód m-ki M. (...)o wartości netto 200.000 zł po uprzednim poświadczeniu nieprawdy co do okoliczności mającej znaczenie prawne, a to rzeczywistej sytuacji finansowej wskazanej powyżej spółki w dokumentacji w postaci zeznania podatkowego CIT-8 za okres od 01 stycznia 2007r. do 31 grudnia 2007r., rachunku wyników na dzień 31 grudnia 2007r. zawierającym dane za lata 2006 - 2007 i bilansie na dzień 31 grudnia 2007r. zawierającym dane za lata 2006 – 2007, podając w nich dane niezgodne z dokumentacją złożoną w Sądzie Rejonowym dla W.IX Wydziale Gospodarczym KRS oraz Urzędzie Skarbowym w T., następnie posłużył się wskazanymi powyżej dokumentami w związku z zawarciem umowy leasingu nr (...)tj. o czyn z art. 271 § 3 kk i art. 273 kk przy zast. art. 11 § 2 kk;

II) w dniu 21 maja 2008r. w K.przy ul. (...)w siedzibie oddziału (...) S.A.jako Prezes Zarządu (...) sp. z o.o.z/s (...) J.ul. (...) (poprzednio: (...)-(...) T.ul. (...)) NIP (...), REGON (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej podczas ubiegania się o leasing na 3 koparko – ładowarki CASE 580 o wartości netto 338.000 zł po uprzednim poświadczeniu nieprawdy co do okoliczności mającej znaczenie prawne, a to rzeczywistej sytuacji finansowej wskazanej powyżej spółki w dokumentacji w postaci zeznania podatkowego CIT-8 za okres od 01 stycznia 2007r. do 31 grudnia 2007r., rachunku wyników na dzień 31 grudnia 2007r. zawierającym dane za lata 2006 - 2007 i bilansie na dzień 31 grudnia 2007r. zawierającym dane za lata 2006 – 2007, podając w nich dane niezgodne z dokumentacją złożoną w Sądzie Rejonowym dla W.IX Wydziale Gospodarczym KRS oraz Urzędzie Skarbowym w T., a także uprzednio przerobionymi w zakresie celu i przeznaczenia opiniami nr (...)z dn. 06 maja 2008r., nr (...)z dn. 06 maja 2008r., nr (...)z dn. 12 maja 2008r. wydanymi przez rzeczoznawcę mgr inż. Z. W.z Biura Rzeczoznawstwa Samochodowego z/s Z.ul. (...), następnie posłużył się wskazanymi powyżej dokumentami w związku z zawarciem umowy leasingu nr (...), tj. o czyn z art. 271 § 3 kk i art. 273 kk i art. 270 § 1 kk przy zast. art. 11 § 2 kk;

III) w dniu 26 listopada 2008r. w B.przy ul. 11 listopada 15 w siedzibie oddziału (...) S.A.jako Prezes Zarządu (...) sp. z o.o.z/s (...) J.ul. (...) (poprzednio: (...)-(...) T.ul. (...)) NIP (...), REGON (...), działając w celu uzyskania kredytu w pakiecie (...)w kwocie 1.500.000 zł w rachunku bieżącym (...), po uprzednim poświadczeniu nieprawdy co do okoliczności mającej znaczenie prawne, a to rzeczywistej sytuacji finansowej wskazanej powyżej spółki w dokumentacji w postaci zeznania podatkowego CIT-8 za okres od 01 stycznia 2007r. do 31 grudnia 2007r., rachunku wyników na dzień 31 grudnia 2007r. zawierającym dane za lata 2006 - 2007 i bilansie na dzień 31 grudnia 2007r. zawierającym dane za lata 2006 – 2007, podając w nich dane niezgodne z dokumentacją złożoną w Sądzie Rejonowym dla W.IX Wydziale Gospodarczym KRS oraz Urzędzie Skarbowym w T., następnie posłużył się wskazanymi powyżej dokumentami w związku z zawarciem przedmiotowej umowy kredytu tj. o czyn z art. 297 § 1 kk

IV) w dniu 26 lipca 2009r. w B.przy Pl. (...)w siedzibie oddziału (...) sp. z o.o.jako Prezes Zarządu (...) sp. z o.o.z/s (...) B.ul. (...) (poprzednio: J.ul. (...)oraz J.ul. (...)) NIP (...), REGON (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej podczas ubiegania się o leasing na ładowarkę kołową (...)o wartości netto 405.000 zł po uprzednim poświadczeniu nieprawdy co do okoliczności mającej znaczenie prawne, a to rzeczywistej sytuacji finansowej wskazanej powyżej spółki w dokumentacji w postaci zeznania podatkowego CIT-8 za okres od 01 stycznia 2008r. do 31 grudnia 2008r., rachunku wyników na dzień 30 czerwca 2009r. zawierającym dane za 2008r. i do dnia 30 czerwca 2009r. i bilansie na dzień 30 czerwca 2009r. zawierającym dane za 2008r. i do dnia 30 czerwca 2009r., podając w nich dane niezgodne z dokumentacją złożoną w Sądzie Rejonowym w B.VIII Wydziale Gospodarczym KRS oraz Urzędzie Skarbowym w B., a także posłużył się uprzednio przerobionym dokumentem zaświadczenia o niezaleganiu z podatkami rzekomo wystawionym przez Urząd Skarbowy w J.nr (...)z dn. 16 czerwca 2009r. oraz dokumentem zaświadczenia o nie zaleganiu w opłacaniu składek na ZUS nr (...)seria (...)z dn. 15 maja 2009r. rzekomo wystawionego

przez ZUS o/J., następnie posłużył się wskazanymi powyżej dokumentami w związku z zawarciem umowy leasingu nr (...)tj. o czyn z art. 271 § 3 kk i art. 273 kk i art. 270 § 1 kk przy zast. art. 11 § 2 kk;

V) w dniu 12 sierpnia 2009r. w B.przy Pl. (...)w siedzibie oddziału (...) sp. z o.o.jako Prezes Zarządu (...) sp. z o.o.z/s (...)-(...) B.ul. (...) (poprzednio: J.ul. (...)oraz J.ul. (...)) NIP (...), REGON (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej podczas ubiegania się o leasing na samochód A. (...)o wartości netto 204.000 zł po uprzednim poświadczeniu nieprawdy co do okoliczności mającej znaczenie prawne, a to rzeczywistej sytuacji finansowej wskazanej powyżej spółki w dokumentacji w postaci zeznania podatkowego CIT-8 za okres od 01 stycznia 2008r. do 31 grudnia 2008r., rachunku wyników na dzień 30 czerwca 2009r. zawierającym dane za 2008r. i do dnia 30 czerwca 2009r. i bilansie na dzień 30 czerwca 2009r. zawierającym dane za 2008r. i do dnia 30 czerwca 2009r., podając w nich dane niezgodne z dokumentacją złożoną w Sądzie Rejonowym w B.VIII Wydziale Gospodarczym KRS oraz Urzędzie Skarbowym w B., a także posłużył się uprzednio przerobionym dokumentem zaświadczenia o niezaleganiu z podatkami rzekomo wystawionym przez Urząd Skarbowy w J.nr (...)z dn. 16 czerwca 2009r. oraz dokumentem zaświadczenia o nie zaleganiu w opłacaniu składek na ZUS nr (...)seria (...)z dn. 15 maja 2009r. rzekomo wystawionego przez ZUS o/J., następnie posłużył się wskazanymi powyżej dokumentami w związku z zawarciem umowy leasingu nr (...)tj. o czyn z art. 271 § 3 kk i art. 273 kk i art. 270 § 1 kk przy zast. art. 11 § 2 kk;

VI) w dniu 12 sierpnia 2009r. w B.przy Pl. (...)w siedzibie oddziału (...) sp. z o.o.jako Prezes Zarządu (...) sp. z o.o.z/s (...)-(...) B.ul. (...) (poprzednio: J.ul. (...)oraz J.ul. (...)) NIP (...), REGON (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej podczas ubiegania się o leasing na ładowarkę kołową (...)o wartości netto 405.000 zł po uprzednim poświadczeniu nieprawdy co do okoliczności mającej znaczenie prawne, a to rzeczywistej sytuacji finansowej wskazanej powyżej spółki w dokumentacji w postaci zeznania podatkowego CIT-8 za okres od 01 stycznia 2008r. do 31 grudnia 2008r., rachunku wyników na dzień 30 czerwca 2009r. zawierającym dane za 2008r. i do dnia 30 czerwca 2009r. i bilansie na dzień 30 czerwca 2009r. zawierającym dane za 2008r. i do dnia 30 czerwca 2009r., podając w nich dane niezgodne z dokumentacją złożoną w Sądzie Rejonowym w B.VIII Wydziale Gospodarczym KRS oraz Urzędzie Skarbowym w B., a także posłużył się uprzednio przerobionym dokumentem zaświadczenia o nie zaleganiu z podatkami rzekomo wystawionym przez Urząd Skarbowy w J.nr (...)z dn. 16 czerwca 2009r. oraz dokumentem zaświadczenia o nie zaleganiu w opłacaniu składek na ZUS nr (...)seria (...)z dn. 15 maja 2009r. rzekomo wystawionego przez ZUS o/J., następnie posłużył się wskazanymi powyżej dokumentami w związku z zawarciem umowy leasingu nr (...)tj. o czyn z art. 271 § 3 kk i art. 273 kk i art. 270 § 1 kk przy zast. art. 11 § 2 kk;

VII) w dniu 04 grudnia 2009r. w B.przy ul. (...)w siedzibie oddziału (...) S.A.jako Prezes Zarządu (...) sp. z o.o.z/s (...)-(...) B.ul. (...) (poprzednio: J.ul. (...)oraz J.ul. (...)) NIP (...), REGON (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz uzyskania kredytu obrotowego nieodnawialnego w kwocie 2.000.000 zł o nr (...), po uprzednim poświadczeniu nieprawdy co do okoliczności mającej znaczenie prawne, a to rzeczywistej sytuacji finansowej wskazanej powyżej spółki w dokumentacji w postaci zeznania podatkowego CIT-8 za okres od 01 stycznia 2007r. do 31 grudnia 2007r., rachunku wyników na dzień 31 grudnia 2007r. zawierającym dane za lata 2006 - 2007 i bilansie na dzień 31 grudnia 2007r. zawierającym dane za lata 2006 - 2007, podając w nich dane niezgodne z dokumentacją złożoną w Sądzie Rejonowym dla W.IX Wydziale Gospodarczym KRS oraz Urzędzie Skarbowym w T., następnie posłużył się wskazanymi powyżej dokumentami w związku z zawarciem przedmiotowej umowy kredytu, a także zataił fakt zawarcia w dn. 08 grudnia 2009r. Aneksu nr (...)do umowy zawartej przez (...) sp. z o.o.z J. B.prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą PHU (...), czym wprowadził w błąd pracowników banku co do rzeczywistej zdolności kredytowej wskazanej powyżej firmy a następnie doprowadził (...) S.A.o/B.do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wielkiej wartości w kwocie 2.000.000 zł na szkodę wymienionego banku tj. o czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk i art. 297 § 1 kk przy zast. art. 11 § 2 kk;

VIII) w dniu 10 stycznia 2011r. w B. przy ul. (...) w siedzibie (...) sp. z o.o. jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. z/s (...)-(...) B. ul. (...) (poprzednio: J. ul. (...) oraz J. ul. (...)) NIP (...), REGON (...), po uprzednim wypowiedzeniu w dniu 14 grudnia 2010r. przez (...) o/B. umowy leasingu nr (...) z dn. 12 sierpnia 2009r. której przedmiotem był samochód osobowy A. (...) o nr rej. (...) r. prod. 2008 nr nadwozia (...) wartości netto 204.000 zł i skutecznym doręczeniu spółce (...) wymienionego wypowiedzenia w dn. 03 stycznia 2011r., będąc obowiązany do zwrotu przedmiotu leasingu

w terminie 7 dni pomimo tego nie zwrócił przedmiotu leasingu firmie (...) o/B., czym przywłaszczył powierzony mu przedmiot leasingu w postaci samochodu A. (...) o nr rej. (...) o wartości netto 204.000 zł na szkodę (...) sp. z o.o. o/B. ul. (...) tj. o czyn z art. 284 § 2 kk w zw. z art. 294 § 1 kk.

Wyrokiem z dnia 07 października 2013 roku Sąd Okręgowy w Katowicach, w sprawie o sygnaturze akt V K 164/11 uznał oskarżonego J. R.:

1. za winnego popełnienia zarzucanego mu, a opisanego w punkcie I czynu, wyczerpującego ustawowe znamiona występku z art. 271 § 3 kk w zw. z art. 273 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i za to na mocy art. 271 § 3 kk przy zastosowaniu art. 11 § 3 kk i za wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;
2. za winnego popełnienia zarzucanych mu, a opisanych w punktach II, IV, V i VI czynów, przy czym przyjął, że popełnił je w podobny sposób, w krótkich odstępach czasu, czym wyczerpał ustawowe znamiona występku z art. 271 § 3 kk w zw. z art. 273 kk w zw. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i za to na mocy art. 271 § 3 kk przy zastosowaniu art. 11 § 3 kk w zw. z art. 91 § 1 kk skazał go na jedną karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
3. na mocy art. 17 § 1 pkt 4 kpk w zw. z art. 297 § 3 kk umorzył postępowanie o zarzucany J. R., a opisany w punkcie III czyn, a kosztami sądowymi w tym zakresie obciążył Skarb Państwa;
4. uznał za winnego zarzucanego mu, a opisanego w punkcie VII czynu, wyczerpującego ustawowe znamiona występku z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i za to na mocy art. 294 § 1 kk przy zastosowaniu art. 11 § 3 kk i art. 33 § 2 i 3 kk skazał go na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz wymierzył grzywnę 200 stawek dziennych, przyjmując równowartość jednej stawki na kwotę 50 złotych;
5. uznał za winnego zarzucanego mu, a opisanego w punkcie VIII czynu, przy czym przyjął, iż wartość pojazdu A. (...) wynosiła 168.000 złotych, czym wyczerpał ustawowe znamiona występku z art. 284 § 2 kk i za to na mocy tego przepisu skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności;
6. na mocy art. 91 § 2 kk i art. 86 § 1 kk wymierzył oskarżonemu J. R. karę łączną 2 lat pozbawienia wolności ;
7. na mocy art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił wykonanie wobec oskarżonego orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności na okres próby w rozmiarze 4 lat;
8. na mocy art. 624 kpk zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie obciążając nimi Skarb Państwa.

Wyrok ten został zaskarżony przez obrońcę oskarżonego w punktach 1, 2, 4, 5, 6 i 7. Obrońca wyrokowi temu zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, a to art. 7 kpk w zw. z art. 201 kpk i art. 410 kpk poprzez:
  - generalną ocenę wszystkich dowodów z opinii biegłych tj. z zakresu badania pisma ręcznego i ekspertyzy dokumentów, z zakresu księgowości i rachunków bankowych oraz rzeczoznawcy samochodowego, podczas gdy zakresy tych opinii są diametralnie różne, dotyczą zupełnie innych kwestii, posługują się zupełnie inną metodologią badań, a zatem powinny być ocenione osobno;
  - uznanie za wyczerpującą i kategoryczną opinię biegłego z zakresu badania pisma ręcznego i ekspertyzy dokumentów, podczas gdy biegły odpowiada w niej na postawione pytania w sposób prawdopodobny;
  - uznanie za niewiarygodne wyjaśnień oskarżonego na tej podstawie, że są one sprzeczne z treścią opinii biegłego z zakresu badania pisma ręcznego i ekspertyzy dokumentów, podczas gdy opinia ta w sposób kategoryczny, a tym samym nie budzący wątpliwości nie rozstrzyga o autorstwie podpisów na dokumentach w postaci deklaracji CIT

– 8, rachunku zysków i strat i bilansu, a stwierdzenie, że podpisy i treści (...) zostały prawdopodobnie nakreślone przez oskarżonego nie wystarcza do przyjęcia, że podpisy rzeczywiście pochodzą od oskarżonego;

2. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że do wniosków o zawarcie umów z 9.05.2008r., 21.05.2008r., 26.11.2008r., 26.07.2009r., 12.08.2009r. i 4.12.2009r. to właśnie oskarżony przedłożył poświadczające nieprawdę lub podrobione, albo przerobione dokumenty w postaci deklaracji CIT – 8 za 2007 i 2008 rok, rachunku zysków i strat na dzień 31.12.2007r., bilansu na dzień 31.12.2007r. i 30.06.2009r., rachunku wyników na dzień 30.06.2009r., zaświadczenia z ZUS, zaświadczenia z Urzędu Skarbowego w J., podczas gdy zawieranie tych umów odbywało się za pośrednictwem podmiotu (pracowników) (...) Spółka z o.o.;
3. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że to właśnie oskarżony podpisał deklarację CIT – 8 za 2007 i 2008 rok, rachunek zysków i strat na dzień 31.12.2007r., bilans na dzień 31.12.2007r. i 30.06.2009r., rachunek wyników na dzień 30.06.2009r., podczas gdy żaden dowód o tym nie świadczy, a w szczególności opinia biegłego z zakresu badania pisma ręcznego, która ustala autorstwo podpisów w sposób prawdopodobny, a nie kategoriyczny;
4. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że oskarżony miał świadomość, że zaświadczenia z ZUS i US są przerobione oraz, że posłużył się nimi zawierając umowy z 26.07.2009r. i 12.08.2009r. podczas gdy umowy te zawierane były za pośrednictwem podmiotu (pracowników) (...) Spółka z o.o.;
5. obrazę prawa materialnego w postaci art. 271 § 3kk i art. 273 kk poprzez uznanie za dokument w rozumieniu tych przepisów deklaracji CIT – 8, rachunku zysków i strat, bilansu i rachunku wyników;
6. obrazę prawa materialnego w postaci art. 297 § 1 kk poprzez przyjęcie, że oskarżony zawierając umowę kredytu nieodnawialnego o numerze wskazanym w wyroku w Banku (...) SA przedłożył dokumenty poświadczające nieprawdę w rozumieniu tego przepisu;
7. błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia polegający na przyjęciu, że oskarżony zawierając umowę kredytu nieodnawialnego o numerze wskazanym w wyroku w Banku (...) SA działał w zamiarze niespłacenia owego kredytu, co doprowadziło do niezasadnego przypisania mu popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 kk i art. 297 § 1 kk;
8. błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia polegający na przyjęciu, że zachowaniu oskarżonego w sprawie samochodu marki A (...), będącego przedmiotem wypowiedzianej umowy leasingu o numerze wskazanym wyroku, można przypisać kierunkowy zamiar zatrzymania owego samochodu bez żadnego tytułu prawnego, co doprowadziło do mylnego przypisania oskarżonemu odpowiedzialności za sprzeniewierzenie z art. 284 § 2 kk.

Opierając się na tak sformułowanych zarzutach odwoławczych obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia w punktach 1, 2, 4, 5 i orzeczenie odmienne co do istoty sprawy poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów. Autor apelacji sformułował również ewentualny wniosek odwoławczy, a to o uchylenie zaskarżonego wyroku w punktach 1, 2, 4, 5, 6, 7 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Katowicach.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Kontrola odwoławcza zaskarżonego wyroku wykazała, iż apelacja jest częściowo uzasadniona i w związku z tym doprowadziła do częściowej zmiany zaskarżonego orzeczenia. W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że trafny okazał się zarzut obrazę prawa materialnego w postaci art. 271 § 3 kk i art. 273 kk. Wbrew stanowisku Sądu I instancji przyznać należy rację skarżącemu, iż dokumenty, które składane były przez oskarżonego przy zawieraniu umów leasingu oraz kredytu nie stanowiły dokumentów w rozumieniu dyspozycji art. 271 § 3 kk i art. 273 kk. Przypomnieć trzeba, iż były to deklaracje podatkowe CIT-8, rachunki zysków i strat oraz bilanse spółki.

Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie w pełni podziela pogląd wyrażony przez inny skład, a to zawarty w wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 lutego 2013 roku w sprawie sygn. akt II AKa 268/12. Tak jak to stwierdzono w tym orzeczeniu, odpowiednie dokumenty, aby mogły stać się przedmiotem przestępstwa z art. 271 § 1 kk, a w konsekwencji również z art. 273 kk muszą spełniać określone kryteria. Przede wszystkim muszą się charakteryzować walorem zaufania publicznego. Przejawia się to w znamieniu czasownikowym wystawiania dokumentu, co musi być dokonywane przez niezależny od Spółki podmiot, na który przepisy prawa nałożyły obowiązek poświadczenia danych podawanych przez Spółkę. W przypadku działania oskarżonego wszystkie dokumenty pochodziły od Spółek, w których sprawował on funkcję prezesa zarządu. Nie można wywodzić wniosku o tym, iż dokumenty te posiadały walor, o jaki chodzi w powołanych wyżej przepisach z tego, że składane były do odpowiednich organów, a to w postaci Urzędów Skarbowych i Sądów Rejestrowych. Organy te bowiem otrzymywały deklarowane przez Spółkę dane i nie weryfikowały ich w taki sposób, który nadawałby tymże dokumentom cechy konieczne, aby zachowanie oskarżonego wypełniać mogło znamiona art. 271 § 3 kk w zw. z art. 273 kk. Konsekwencją takich ustaleń postępowania odwoławczego była zmiana zaskarżonego wyroku w punkcie 1 poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu przestępstwa z art. 271 § 3 kk i art. 273 kk przy zast. art. 11 § 2 kk. Na podstawie art. 632 pkt 2 kpk kosztami postępowania w tym zakresie obciążono Skarb Państwa.

Przechodząc do oceny zasadności kolejnych zarzutów stwierdzić trzeba, iż ocena dowodów przeprowadzona przez Sąd I instancji generalnie mieści się w ramach art. 7 kpk, a postępowanie dowodowe przeprowadzone przez Sąd I instancji nie narusza dyspozycji art. 410 kpk. Fakt, iż ocena dowodów z opinii biegłych przeprowadzona została w pisemnym uzasadnieniu syntetycznie nie przesądza jeszcze o tym, iż nastąpiła obraza zasady swobodnej oceny dowodów. Uzasadnienie ma wszak wtórny charakter w stosunku do procesu oceny dowodów poprzedzającego wydanie orzeczenia w sprawie. Zgodzić jednak należy się z tą częścią zarzutów skarżącego, dotyczącą sposobu oceny dowodu z opinii biegłego z zakresu badania pisma ręcznego i ekspertyzy dokumentów. Sąd I instancji ocenę tego dowodu potraktował pobieżnie, co w sytuacji, gdy konkluzje biegłego sprowadzały się do ustaleń prawdopodobnych a nie kategoriycznych, nie sposób uznać za prawidłowe. Co więcej, w różnych częściach uzasadnienia, czyniąc ustalenia faktyczne Sąd I instancji enigmatycznie i zmiennie wskazuje na to, że dokumenty którymi posługiwał się oskarżony były przez niego podpisane. Wszystko to uzasadnia wątpliwości skarżącego i zastrzeżenia Sądu Apelacyjnego. Jednocześnie jednak w realiach niniejszej sprawy i przy uwzględnieniu przedstawionych wyżej ustaleń, co do naruszenia przez Sąd I instancji normy art. 271 § 3 kk i art. 273 kk, kwestie dotyczące autorstwa podpisów naniesionych na deklaracjach podatkowych, rachunkach wyników i bilansach nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie, skoro same te dokumenty w niniejszym postępowaniu nie mogą być uznane za przedmioty sprawcze występów stypizowanych w dyspozycjach powołanych wyżej przepisów. W takim układzie procesowym podobny walor ma zarzut błędu w ocenie dowodu w postaci wyjaśnień oskarżonego w tym zakresie.

Nie jest zasadny zarzut błędu w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu przez Sąd I instancji, iż oskarżony przedłożył poświadczające nieprawdę dokumenty w postaci zaświadczeń z ZUS i Urzędu Skarbowego w sytuacji, gdy zawieranie umów odbywało się za pośrednictwem firmy (...) Sp. z o.o. Nie sposób zgodzić się ze skarżącym, że taki tryb składania dokumentów w czasie ubiegania się o leasing wyklucza możliwość przypisania oskarżonemu działania w postaci posługiwania się przerobionym dokumentem. Pamiętać należy o tym, iż biorąc pod uwagę cel, jaki występował w niniejszej sprawie, którym było zawarcie umowy leasingu przez Spółkę reprezentowaną przez oskarżonego, przyjmując trzeba, że jego intencją było, aby przerobione dokumenty wywołały odpowiednio zamierzony skutek w czasie zawierania umowy. Przesłuchani

w sprawie pracownicy (...) Sp. z o.o. wykluczyli jakkolwiek ingerencję ze strony tej firmy w dokumentację składaną przez oskarżonego. To samo dotyczy zarzutów wykazujących, iż w niektórych sytuacjach zawarcie umów bazowało na wcześniej już złożonych i zaakceptowanych przez drugą stronę dokumentach. Ten stan powoływania się przez oskarżonego na złożone już wcześniej dokumenty jest bowiem w istocie również ich złożeniem w kolejnej sprawie i nie powinien być utożsamiany z koniecznością ponownego fizycznego ponowienia czynności polegającej na przedłożeniu dokumentacji spółki.

Nie jest również zasadny, korespondujący z tym zarzutem kolejny zarzut, a to błędu w ustaleniach faktycznych w zakresie świadomości oskarżonego, że zaświadczenia z ZUS i Urzędu Skarbowego są przerobione. Zasady logiki przesądzają bowiem o tym, że skoro dokumenty te nie zostały w takiej formie, jak to ostatecznie zabezpieczono, wystawione przez właściwe organy, a znajdowały się w dyspozycji oskarżonego i zostały następnie przez niego wykorzystane w określonym zamierzonym celu, a stwierdzały stan niezgodny z prawdą, to oskarżony miał świadomość tego, iż posługuje się dokumentami przerobionymi.

Odwołując się do wcześniej przedstawionych rozważań dotyczących dokonanej przez Sąd I instancji ocen dowodu w postaci opinii biegłego z zakresu badania pisma ręcznego i ekspertyzy dokumentów stwierdzić trzeba, że istotnie błędem Sądu I instancji było ustalenie, że oskarżony podpisał deklaracje CIT-8, rachunki zysków i strat oraz bilanse. Treść powołanej opinii i zakres postępowania dowodowego w świetle wyjaśnień oskarżonego, nie przyznającego się do popełnienia tych czynów, do takich konkluzji nie uprawniały. Powtórzyć jednak trzeba, że w sytuacji gdy Sąd Apelacyjny uwzględnił zarzut obrazy prawa materialnego, a to art. 271 kk i art. 273 kk, to uchybienie miało drugoplanowy charakter.

Przechodząc do oceny zarzutów odwoławczych dotyczących przypisanego oskarżonemu przestępstwa z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk i art. 297 § 1 kk przy zast. art. 11 § 2 kk należy wskazać skarżącemu, iż w sposób nieprawidłowy skumulował on zarzut obrazy prawa materialnego z zarzutem błędu w ustaleniach faktycznych. Wielokrotnie podkreślano już w orzecznictwie sądów powszechnych i Sądu Najwyższego, że zarzut obrazy prawa materialnego, aby mógł być uznany za prawidłowo sformułowany bazować musi na zaakceptowanym przez skarżącego stanie faktycznym w sprawie. Niezależnie jednak od tego należy stwierdzić, iż co do zasady w niniejszej sprawie prawidłowo przypisano oskarżonemu popełnienie oszustwa, w tym również w formie tzw. oszustwa bankowego. Niepodważalne są ustalenia Sądu I instancji, co do faktów, a więc złożenia przez oskarżonego przy zawieraniu umowy kredytowej z pokrzywdzonym bankiem poświadczających nieprawdę dokumentów, co do rzeczywistej sytuacji finansowej reprezentowanej przez niego Spółki. Znaczenie prawne okoliczności poświadczanych tymi dokumentami jest oczywiste, biorąc pod uwagę cel ich złożenia, jakim było odpowiednio korzystne, a niezgodne z rzeczywistym stanem przedstawienie kondycji finansowej Spółki. Tym samym więc nastąpiło wprowadzenie w błąd pokrzywdzonego, co do rzeczywistej zdolności kredytowej Spółki i w efekcie doprowadzenie Banku do niekorzystnego rozporządzenia mieniem równym kwocie kredytu. Owo połączenie użycia przy zawieraniu umowy poświadczających nieprawdę dokumentów z faktem, iż kredyt nie został w żadnej części spłacony dawało Sądowi pełne prawo do poczynienia zawartych w uzasadnieniu ustaleń faktycznych i zakwalifikowania działania oskarżonego jako występku z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk i art. 297 § 1 kk przy zast. art. 11 § 2 kk. Zaznaczyć jednak trzeba, iż sam opis czynu przypisanego musiał podlegać korekcie, a to z uwagi na omyłki jakich dopuścił się Sąd I instancji, a co sam wskazał w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Równie nieskuteczny był zarzut błędu w ustaleniach faktycznych dotyczący przypisania oskarżonemu kierunkowego zamiaru sprzeniewierzenia mienia z art. 284 § 2 kk. Również w

tym zakresie ustalenia Sądu I instancji są w pełni prawidłowe i twardo oparte na zebranych w sprawie materiale dowodowym oraz jego logicznej i mieszczącej się w granicach doświadczenia życiowego i wskazań wiedzy ocenie. Wbrew twierdzeniom skarżącego należy stwierdzić, że zamiar przywłaszczenia manifestuje się już w chwili, kiedy sprawca odmawia zwrotu powierzonego mu przedmiotu, a jednocześnie ukrywa go przed właścicielem i czyni to w taki sposób, który świadczy o tym, że zamiarem jego jest trwale uniemożliwienie właścicielowi odzyskania, a następnie korzystania z rzeczy. Konkluzji takiej nie może zmienić w realiach niniejszej sprawy to, że ostatecznie, ale już w toku toczącego się postępowania karnego, nastąpił zwrot samochodu. Okoliczność ta może mieć znaczenie jedynie dla oceny naprawienia szkody, nie może zaś przesądzać o nieistnieniu u oskarżonego zamiaru przywłaszczenia rzeczy.

Efektom poczynionych przez Sąd Apelacyjny w ramach kontroli odwoławczej ustaleń była dalsza zmiana zaskarżonego wyroku, a to w jego punkcie 2, polegająca na zmianie opisu czynów tam zawartych, a wskazanych w części wstępnej zaskarżonego wyroku w punktach: II, IV, V i VI poprzez wyeliminowanie z ich opisu elementów będących wskazaniem czynności sprawczych przestępstwa z art. 271 § 3 kk i art. 273 kk, dotyczących dokumentów w postaci deklaracji podatkowych CIT-8, rachunku wyników i bilansu oraz na wyeliminowaniu tychże przepisów łącznie z art. 11 § 2 kk z podstawy skazania. Aby wyrok odwoławczy uczynić bardziej przejrzystym, uwzględniając to, iż czyny te weszły w skład ciągu przestępstw skonstruowanego w części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku, Sąd Odwoławczy dokonał zmiany poprzez zastąpienie opisu czynu widniejącego w wyroku Sądu I instancji, prawidłowymi opisami czynów będącymi efektem dokonanej kontroli odwoławczej. Ostatecznie więc każde z przestępstw przypisanych oskarżonemu przez Sąd I instancji w punkcie 2 zaskarżonego wyroku wyczerpywało znamiona art. 270 § 1 kk. Ponieważ zaś popełnione one zostały w warunkach spełniających przesłanki art. 91 § 1 kk i biorąc pod uwagę, iż w stosunku do orzeczenia Sądu I instancji nastąpiła istotna redukcja podstawy prawnej skazania, Sąd Apelacyjny dokonał również zmiany wymiaru jednej kary za popełnienie tych przestępstw, ustalając ją na 1 rok pozbawienia wolności.

Kolejną korektą zaskarżonego wyroku była zmiana opisu czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie 4 części rozstrzygającej (punkt VII części wstępnej wyroku), która uwzględniała, w granicach ustaleń dokonanych przez Sąd Okręgowy, rzeczywiste działania oskarżonego, w tym w szczególności to, jakie dokumenty przedłożył pokrzywdzonemu bankowi. Zmieniony opis czynu pozwolił również na wyeliminowanie tego fragmentu, który błędnie został przez Sąd I instancji włączony do czynu przypisanego, a dotyczącego zatajenia faktu zawarcia aneksu z dnia 08 grudnia 2009 roku. Zarówno treść pisemnego uzasadnienia jak i analiza samych dokumentów składanych przy zawieraniu umowy będącej przedmiotem tego zarzutu potwierdza, że prawidłowo opis czynu winien obejmować przedłożenie dokumentów w postaci zeznania podatkowego CIT-8 za okres od 01 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku, rachunku wyników na dzień 30 września 2009 roku oraz bilansu na dzień 31 grudnia 2008 roku i na dzień 30 września 2009 roku.

Przedstawione wcześniej ustalenia, co do nieskuteczności zarzutu odwoławczego wymierzonego w rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 5 zaskarżonego wyroku, odnoszącego się do czynu opisanego w punkcie VIII części wstępnej zaskarżonego wyroku, powodowały podjęcie decyzji o utrzymaniu w mocy tegoż rozstrzygnięcia.

Z uwagi na zmiany dokonane w zaskarżonym orzeczeniu, a to uniewinnienie od popełnienia jednego z przypisanych oskarżonemu czynów oraz zmianę wymiaru kary za przypisany oskarżonemu ciąg przestępstw, Sąd Apelacyjny uchylił rozstrzygnięcia zawarte w punktach 6 i 7 zaskarżonego wyroku, a dotyczące kary łącznej oraz warunkowego zawieszenia jej wykonania. W to miejsce na mocy art. 91 § 2 kk wymierzono oskarżonemu J. R. karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Taki wymiar kary łącznej uwzględnia odpowiednio to, iż w stosunku

do orzeczenia Sądu I instancji podstawa wymiaru kary łącznej w istotny sposób zmieniła się w wyniku uniewinnienia oskarżonego od popełnienia jednego z czynów oraz złagodzenia kary za przypisany oskarżonemu ciąg przestępstw. Tak ukształtowana kara łączna, wymierzona w dalszym ciągu na zasadzie częściowej absorpcji, uwzględnia poziom łączności przedmiotowej i podmiotowej przypisanych oskarżonemu czynów. Zaznaczyć trzeba, iż wymierzone oskarżonemu kary jednostkowe za poszczególne przypisanego mu przestępstwa nie noszą cech rażącej surowości i w związku z tym nie było konieczności ich korekty. Orzeczona zaś kara grzywny uwzględnia wszystkie ustawowe dyrektywy wymiaru grzywny, w tym w szczególności rozmiar szkody, zakres jej naprawienia, ale i warunki materialne sprawcy.

Na zasadzie art. 69 § 1 i 2 kk oraz art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie tejże kary łącznej oskarżonemu warunkowo zawieszono ustalając okres próby na 4 lata. W tej części powtórzyć należało rozstrzygnięcie Sądu I instancji uznając, iż czteroletni okres próby jest konieczny dla osiągnięcia celów wychowawczych kary wymierzonej oskarżonemu.

W pozostałym zaskarżonym zakresie Sąd Apelacyjny utrzymał wyrok w mocy. Brak było przesłanek, aby ingerować w treść rozstrzygnięcia Sądu I instancji w innych jeszcze częściach z urzędu.

Na zasadzie art. 636 § 1 kpk, biorąc pod uwagę nieznaczny zakres uwzględnienia środka odwoławczego w części, w której wywołał on zmianę zaskarżonego wyroku, zasądzone od oskarżonego wydatki postępowania odwoławczego, a w oparciu o art. 6 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 4 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych obciążono oskarżonego opłatą za obie instancje w kwocie 2.300 złotych.